

طرح درس (Course Plan)

نام درس: ارزیابی اثرات بهداشتی (Health Impact Assessment: HIA)

نیمسال اول سال ۱۴۰۳-۱۴۰۴

گروه آموزشی: مهندسی بهداشت محیط

دانشکده: بهداشت

*رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد سه شناسی محیط

*شماره درس: ۴۱۶۵۰۵

* محل برگزاری: دفتر گروه بهداشت محیط

* روز و ساعت برگزاری: سه شنبه، ساعت ۱۲-۱۰

* تعداد و نوع واحد (نظری/عملی): ۲ واحد (نظری)

* دروس پیش نیاز: ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست

* تلفن و روزهای تماس: ۳۷۹۲۳۲۷۶

* نام مسؤول درس: دکتر محمد مهدی امین

* آدرس دفتر: دانشکده بهداشت، گروه مهندسی

بهداشت محیط

mohammadmehdia@gmail.com :Email

* هدف کلی درس (در سه حیطه دانشی، نگرشی و مهارتی):
آشنایی دانشجو با روشی مفید و قابل انعطاف جهت بررسی اثرات بالقوه طرح‌ها بر سلامت و بهداشت محیط و رفاه و عدم برابری در برخورداری از بهداشت و تعیین روش‌های عملی برای بهبود و پیشبرد طرح‌ها است. تضمین صراحت و توازن ملاحظات اثرات سلامت انسانی، سیاست‌ها، برنامه‌ها و توسعه‌ها نیز از اهداف HIA می‌باشد.

* اهداف اختصاصی درس (در سه حیطه دانشی، نگرشی و مهارتی):

۱- اهداف HIA و جایگاه اجرایی، سیاست‌گذاری و قانون آن در جهان و قوانین آثین نامه‌ها و دستورالعمل هادر ایران را بداند.

۲- روش غربالگری (Screening) و گزینش برای انتخاب سیاست‌ها یا پروژه‌ها جهت ارزیابی اثرات بهداشتی را بداند.

۳- بتواند دامنه یا قلمرو پروژه ارزیابی اثرات بهداشتی (Scoping) را تعیین کند.

۴- بتواند هویت منطقه مورد مطالعه پروژه ارزیابی اثرات بهداشتی شامل پروفیل جمعیت و داده‌های کمی و کیفی و اطلاعات اولیه و ثانویه را شناسایی کند (Identification). به این مرحله، مرحله برآورده یا تشخیص هم می‌گویند.

۵- بتواند مرحله ارزیابی (Assessment) را از طریق تجزیه و تحلیل دقیق اطلاعات به منظور اولویت‌بندی اثرات بهداشتی پروژه مورد نظر را با استفاده از ابزارهای ارزیابی موجود مثل ماتریس ارزیابی انجام دهد.

۶- با نحوه تصمیم‌گیری و ارائه پیشنهاد (Decision Making & Recommendation) به منظور پیاده‌سازی پروژه ارزیابی بهداشتی آشنا باشد.

۷- روش سنجش و ممیزی (Evaluation) برای برآورد اینکه روش ارزیابی بهداشتی انجام شده موثر بوده است و پیگیری آن با هدف پایش برنامه‌های مدیریت اثرات بهداشتی را یاد بگیرد. (Follow-Up)

۸- با برگزاری ژورنال کلوب (Journal Club) توسط خود دانشجو با تعدادی از جدید ترین روش های انجام HIA در دنیا آشنا شود.

۹- خلاصه ای از یک پروژه ارزیابی اثرات بهداشتی انجام شده در کشور یا جهان را بیان کند.

* منابع اصلی درس (عنوان کتاب ، نام نویسنده ، سال و محل انتشار، نام ناشر، شماره فصول یا صفحات مورد نظر در این درس در صورتی که مطالعه همه کتاب یا همه مجلدات آن به عنوان منبع ضروری نباشد)

- 1- Health Impact Assessment: A Practical Guide, Centre for Health Equity Training, Research and Evaluation, University of New South Wales, Sydney, Australia, 2007;
- 2- Health Impact Assessment: Concepts, theory, techniques and applications, John Kemm, Jayne Parry, Stephen Palmer, Published Oxford, New York: Oxford University Press.
- 3- Health in Impact Assessments, WHO, Europe, Rainer Fehr, Francesca Viliani, Julia Nowacki and Marco Martuzzi, 2014;

منابع فرعی درس:

- Health Impact Assessment Guideline for Water Resources Development Project in Thailand, 1st Edition, 2016;

روش تدریس:

جلسات حضوری: استفاده از فایل پاورپوینت و PDF، و کلیپ های آموزشی مرتبط با موضوع درس درس

مسوولیت های فراغیران:

- ۱- همراهی و مشارکت در بحث های کلاسی و آمادگی در هر جلسه درس برای امتحان کوچک (Quiz)
- ۲- برگزاری ژورنال کلوب (Journal Club) توسط دانشجو با انتخاب یک مقاله لاتین جدید در مورد HIA
- ۳- ارائه پروژه اجرا شده یا مطالعه موردنی در سطح ملی و بین المللی در مورد ارزیابی اثرات بهداشتی
- ۴- آزمون های طول نیمسال و پایان نیمسال

*نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	برگزاری ژورنال کلوب (Journal Club) توسط دانشجو با انتخاب یک مقاله لاتین جدید در مورد HIA	۲
۲	ارائه پروژه اجرا شده یا مطالعه موردنی در سطح ملی و بین المللی در مورد ارزیابی اثرات بهداشتی توسط دانشجو	۲
۳	حضور بموقع در کلاس	۰/۵
۴	آزمون های کلاسی (امتحان کوچک: Quiz)	۰/۵
۵	امتحان میان ترم	۳
۶	امتحان پایان ترم	۱۲

*سیاست مسؤول دوره در مورد برخورد با غیبت و تأخیر دانشجو در کلاس درس:

به ازای هر جلسه غیبت، مازاد سقف مجاز ، نیم نمره از نمره پایانی کسر خواهد شد.

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس. ارزیابی اثرات بهداشتی نیمسال اول ۱۴۰۲-۱۴۰۳

ردیف	تاریخ	ساعت	عنوان	مدرس	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس
۱	۱۴۰۳/۶/۲۰	۱۰-۱۲	تعريف HIA ، اهداف HIA و جایگاه اجرایی، سیاستگذاری و قانون آن در جهان و قوانین آئین نامه ها و دستورالعمل هادر ایران	دکتر امین	مطالعه رفانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده
۲	۱۴۰۳/۶/۲۷	۱۰-۱۲	روش غربالگری (Screening) و گزینش برای انتخاب سیاست ها یا پروژه ها جهت ارزیابی اثرات بهداشتی	دکتر امین	مطالعه رفانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده
۳	۱۴۰۳/۷/۳	۱۰-۱۲	دامنه یا قلمرو پژوهش ارزیابی اثرات بهداشتی (Scoping)	دکتر امین	مطالعه رفانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده
۴	۱۴۰۳/۷/۱۰	۱۰-۱۲	مرحله شناسایی یا تشخیص (Identification). در فرآیند ارزیابی اثرات بهداشتی؛ شامل شناسایی هویت منطقه مورد مطالعه شامل پروفیل جمعیت و داده های کمی و کیفی و اطلاعات اولیه و ثانویه	دکتر امین	مطالعه رفانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده
۵	۱۴۰۳/۷/۱۷	۱۰-۱۲	مرحله ارزیابی (Assessment) از طریق تعزیز و تحلیل دقیق اطلاعات به منظور اولویت بندی اثرات بهداشتی پژوهه مورد نظر با استفاده از ابزارهای ارزیابی موجود مثل ماتریس ارزیابی	دکتر امین	مطالعه رفانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده

۶	۱۴۰۳/۸/۱	۱۰-۱۲	مرحله ارزیابی (Assessment) - ادامه	دکتر امین	مطالعه رفانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده
۷	۱۴۰۳/۸/۸	۱۰-۱۲	مرحله تصمیم گیری و ارائه پیشنهادات (Decision Making & Recommendations) به منظور پیاده سازی پروژه ارزیابی بهداشتی	دکتر امین	مطالعه رفانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده
۸	۱۴۰۳/۸/۱۵	۱۰-۱۲	مرحله تصمیم گیری و ارائه پیشنهاد (Decision Making & Recommendation) ادامه	دکتر امین	مطالعه رفانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده
۹	۱۴۰۳/۸/۲۲	۱۰-۱۲	روش سنجش و ممیزی (Evaluation) برای برآورد اینکه روش ارزیابی بهداشتی انجام شده موثر بوده است.	دکتر امین	مطالعه رفانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده
۱۰	۱۴۰۳/۸/۲۹	۱۰-۱۲	پیگیری (Follow-Up) با هدف پایش برنامه های مدیریت اثرات بهداشتی	دکتر امین	مطالعه رفانس اصلی و منابع مرتبط یا معرفی شده
۱۱	۱۴۰۳/۹/۶	۱۰-۱۲	برگزاری ژورنال کلوب (Journal Club) توسط دانشجوی اول با انتخاب یک مقاله لاتین جدید در مورد HIA (ژورنال کلوب اول)	دانشجوی اول	مطالعه و ارائه مقاله یا مقالات منتخب برای ژورنال کلوب
۱۲	۱۴۰۳/۹/۱۳	۱۰-۱۲	برگزاری ژورنال کلوب (Journal Club) توسط دانشجوی دوم با انتخاب یک مقاله لاتین جدید در مورد HIA (ژورنال کلوب دوم)	دانشجوی دوم	مطالعه و ارائه مقاله یا مقالات منتخب برای ژورنال کلوب
۱۳	۱۴۰۳/۹/۲۰	۱۰-۱۲	برگزاری ژورنال کلوب (Journal Club) توسط دانشجوی سوم با انتخاب یک مقاله لاتین جدید در مورد HIA (ژورنال کلوب سوم)	دانشجوی سوم	مطالعه و ارائه مقاله یا مقالات منتخب برای ژورنال کلوب
۱۴	۱۴۰۳/۹/۲۷	۱۰-۱۲	ارائه پروژه اجرا شده یا مطالعه موردنی در سطح ملی و بین المللی در مورد ارزیابی اثرات بهداشتی - ۱ پروژه	دانشجوی اول	مطالعه و ارائه پروژه منتخب
۱۵	۱۴۰۳/۱۰/۴	۱۰-۱۲	ارائه پروژه اجرا شده یا مطالعه موردنی در سطح ملی و بین المللی در مورد ارزیابی اثرات بهداشتی - ۲ پروژه	دانشجوی دوم	مطالعه و ارائه پروژه منتخب
۱۶	۱۴۰۳/۱۰/۱۱	۱۰-۱۲	ارائه پروژه اجرا شده یا مطالعه موردنی در سطح ملی و بین المللی در مورد ارزیابی اثرات بهداشتی - ۳ پروژه	دانشجوی سوم	مطالعه و ارائه پروژه منتخب

*تاریخ امتحان میان ترم :

*سایر تذکرهای مهم برای دانشجویان: